

ΕΝΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΝΥΚΤΕΡΙΝΗΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΙΑΣ

Ενα από τα πιο δραματικά επεισόδια στην Ιλιάδα είναι η επιχείρηση κατασκοπείας των Αχαιών στο στρατόπεδο των Τρώων. Ο Οδυσσεύς και ο Διομήδης εστάλησαν ένα βράδυ στο εχθρικό στρατόπεδο για να πληροφορηθούν τις διαθέσεις και τα σχέδια των Τρώων. Οι δύο ήρωες ξεκίνησαν, αφού φόρεσαν τρανά όπλα, ο Διομήδης δίκωπο σπαθί και περικεφαλαία από δέρμα ταύρου ενώ ο Οδυσσεύς εξοπλίσθηκε με τόξο, φαρέτρα και με μια δερμάτινη περικεφαλαία καλυμμένη με χαυλιόδοντες αγριόχοιρου. Καθώς προχωρούσαν «σαν δυο λιοντάρια μέσα στη μαύρη νύ-

χτα, μέσα από λύθρο και νεκρούς, μέσα από όπλα και μαύρο αίμα» (Ιλιάδα, Κ, 297-298, Μετάφ. Ο. Κομνηνού - Κακριδή, Εκδ. Ι. Ζαχαρόπουλος), έπεσαν πάνω σ' έναν Τρώα κατάσκοπο, τον Δόλωνα, «άσχημο στην όψη, μα γρήγορο στα πόδια», ο οποίος, κρυμμένος και μεταμφιεσμένος σε λύκο, είχε σταλεί για τον ίδιο λόγο από τον Εκτορα στο ελληνικό στρατόπεδο. Όταν αντιλήφθηκαν, παραμόνυσαν «πλαγιάζοντας ανάμεσα στους σκοτωμένους» και, ενώ εκείνος πέρασε από δίπλα τους απερίσκεπτα, του όρμησαν «όπως δυο σκυλιά, με σουβλερά δόντια, που ξέρουν από κυνήγι» και τον αιχμαλώτισαν. Ε-

κείνος, τραυλίζοντας άρχισε να ικετεύει τους Αχαιούς να μη τον σκοτώσουν και, τρομοκρατημένος όπως ήταν, πρόδωσε όλα τα σχέδια και τις θέσεις των Τρώων. Η μοίρα του προδότη και του κατασκόπου όμως συνήθως δεν είναι άλλη από τον θάνατο. Αφού οι δύο Αχαιοί απέσπασαν τις πληροφορίες που ήθελαν, ο Δόλωνας έπεσε νεκρός από το χέρι του Διομήδη, με μια σπαθιά στον σβέρο. Στη συνέχεια οι δύο ήρωες μετέβησαν στο στρατόπεδο των Τρώων, εκεί όπου ήταν στρατοπεδευμένοι οι Θράκες, τους έπιασαν στον ύπνο και «όπως λιοντάρια που λέφτει πάνω σε αφύλαχτα κοπάδια, κατσίκια ή αρνιά, έ-

τσι και ο γιος του Τυδέα (ο Διομήδης) χήθηκε στους Θράκες και σκότωσε δώδεκα [...] και του ίδιου του βασιλιά τους (του Ρήσου) του πήρε τη γλυκιά ζωή» (Ιλιάδα, Κ, 484 κ.ε.). Ο Οδυσσεύς άρπαξε τα περιφραγμένα άτια του Θράκα βασιλιά, που έμοιαζαν με τις ακτίνες του ήλιου και οι δυο ήρωες επέστρεψαν θριαμβευτές στους κονταρομάχους και χαλκοντιμένους Αχαιούς που «τους χαιρετούσαν σφίγγοντάς τους το χέρι και λέγοντάς τους γλυκά λόγια» (Ιλιάδα, Κ, 542-543).

Δημήτριος Ν. Γαρουφαλής
Διπλ. Σύνταξης -
Αρχαιολόγος

Οι δυο Αχαιοί, ο Οδυσσεύς και ο Διομήδης, αεροπατώντας ανάμεσα στα δένδρα κατευθύνονται μέσα στη νύχτα για να κατασκοπεύσουν το εχθρικό στρατόπεδο, όταν ξαφνικά συναντώνται με τον Δόλωνα, έναν Τρώα κατάσκοπο. Λουκανικός κρατήρας του 380 π.Χ. (Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο).